

Sag C-621/18

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

3. oktober 2018

Forelæggende ret:

Court of Session (Skotland, Det Forenede Kongerige)

Afgørelse af:

3. oktober 2018

Appellanter:

Andy Wightman

Ross Greer

Alyn Smith

David Martin

Catherine Stihler

Jolyon Maugham

Joanna Cherry

Øvrige parter i appelsagen:

Tom Brake

Chris Leslie

Modpart:

Secretary of State for Exiting the European Union

[udelades]

ANMODNING

om

PRÆJUDICIEL AFGØRELSE UNDER ANVENDELSE AF EN
FREMSKYNDET PROCEDURE

til

DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL

fra

THE COURT OF SESSION IN SCOTLAND

i sagen

ANDY WIGHTMAN MSP M.FL.

sagsøgere og appellanter

mod

SECRETARY OF STATE FOR EXITING THE EUROPEAN UNION

modpart

Den forelæggende ret og sagens parter

[1] Den forelæggende ret er First Division of the Court of Session[, Inner House] (appeldomstol, første afdeling). Rettens kontaktoplysninger er: Mrs Diane Machin, Deputy Principal Clerk of Session, Court of Session, Parliament House, Parliament Square, Edinburgh, EH1 1RQ. [udelades (yderligere kontaktoplysninger)]

[2] Sagsøgerne er Andy Wightman MSP [Member of the Scottish Parliament, medlem af det skotske parlament], Ross Greer MSP, Alyn Smith MEP [medlem af Europa-Parlamentet], David Martin MEP, Catherine Stihler MEP, Jolyon Maugham QC [Queen's Counsel] og Joanna Cherry QC MP [Member of Parliament, medlem af Det Forenede Kongeriges parlament] ved Aidan O'Neill QC og David Welsh, Advocate, for Elaine Motion, Balfour & Manson, med valgt adresse 56-66 Frederick Street, Edinburgh, EH2 1LS. [udelades (yderligere kontaktoplysninger)] **[org. s. 1]**

[3] Øvrige parter i appelsagen er Tom Brake MP og Chris Leslie MP ved Morag Ross QC for Jennifer Jack, Harper Macleod LLP, med valgt adresse Citypoint, 65 Haymarket Terrace, Edinburgh EH12 5HD. [udelades (yderligere kontaktoplysninger)]

[4] Modparten er Secretary of State for Exiting the European Union (minister for udtræden af Den Europæiske Union, Det Forenede Kongerige) ved David

Johnston QC og Andrew Webster QC for Office of the Advocate General [kontor for juridisk rådgivning og repræsentation i skotske retlige anliggender]. Det Forenede Kongeriges regerings befuldmægtigede for EU-Domstolen er Clare Brodie, Government Legal Department (regeringens juridiske afdeling), med valgt adresse 1 Horse Guards Road, London, SW1A 2HQ. [udelades (yderligere kontaktoplysninger)]

Sagens genstand og de relevante faktiske omstændigheder

[5] Den 23. juni 2016 resulterede en folkeafstemning blandt Det Forenede Kongeriges vælgere i et flertal for at forlade Den Europæiske Union. European Union (Notification of Withdrawal) Act 2017 (lov af 2017 om Den Europæiske Union (meddelelse om udtræden)) gav premierministeren bemyndigelse til at meddele, at Det Forenede Kongerige agtede at udtræde af Den Europæiske Union i henhold til artikel 50 i traktaten om Den Europæiske Union. Den 29. marts 2017 meddelte premierministeren dette til Det Europæiske Råd.

[6] Den 19. december 2017 blev der indgivet en stævning til Court of Session[, Outer House] (ret i første instans), hvorved sagsøgerne, der indbefatter medlemmer af det skotske parlament, af Det Forenede Kongeriges parlament og af Europa-Parlamentet, nedlagde påstand om, at det ved en konstaterende kendelse præciseres, »hvorvidt, hvornår og hvordan meddelelsen [...] ensidigt kan trækkes tilbage«. Det retlige spørgsmål, som sagsøgerne ønsker besvaret, er, hvorvidt meddelelsen ensidigt kan trækkes tilbage inden udløbet af fristen på to år i henhold til artikel 50 med den virkning, at Det Forenede Kongerige, hvis meddelelsen blev trukket tilbage, ville forblive i Den Europæiske Union. Modpartens standpunkt har været, at spørgsmålet er hypotetisk og akademisk, henset til, at det er Det Forenede Kongeriges regerings erklærede standpunkt, at meddelelsen ikke vil blive trukket tilbage.

[7] Ved begrundet kendelse af 8. juni 2018 [udelades (reference)] afslog Lord Ordinary (førsteinstansdommer) at foretage en præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen og forkastede søgsmålet med henvisning til tre grunde. For det første var spørgsmålet hypotetisk i lyset af Det Forenede Kongeriges regerings standpunkt. For det andet gjorde anliggendet indgreb i parlamentets suverænitæt, og det var ikke omfattet af den nationale rets kompetence. For det tredje var spørgsmålet hypotetisk, idet de faktiske omstændigheder, på grundlag af hvilke EU-Domstolen ville blive anmodet om at afgive et svar, ikke kunne fastslås. [org. s. 2]

[8] Den 26. juni 2018 blev European Union (Withdrawal) Act 2018 (lov af 2018 om Den Europæiske Union (udtræden)) stadfæstet af dronningen. I denne lovs Section 13 redegøres meget udførligt for, på hvilken måde der skal søges parlamentarisk godkendelse af resultatet af forhandlingerne mellem Det Forenede Kongerige og Den Europæiske Union i henhold til artikel 50. Navnlig kan udtrædelsesaftalen kun ratificeres, hvis den og rammen for de fremtidige forbindelser mellem Det Forenede Kongerige og Den Europæiske Union er blevet

godkendt ved en beslutning vedtaget af House of Commons (underhuset) og blevet drøftet i House of Lords (overhuset). Hvis der ikke opnås godkendelse, skal regeringen tilkendegive, hvilken videre fremgangsmåde den foreslår med henblik på forhandlingerne. Hvis premierministeren inden den 21. januar 2019 tilkendegiver, at der ikke kan opnås principiel enighed, skal regeringen atter tilkendegive, hvilken fremgangsmåde den foreslår. Den skal fremlægge dette forslag for begge parlamentets kamre.

[9] Forhandlingerne i henhold til artikel 50 kan, men vil ikke nødvendigvis føre til en aftale. Hvis der foreligger en aftale, skal House of Commons beslutte, hvorvidt det vil godkende den. Hvis aftalen ikke godkendes, og der ikke sker yderligere, ophører traktaterne med at finde anvendelse på Det Forenede Kongerige den 29. marts 2019. I henhold til loven af 2018 skal parlamentets medlemmer stemme om, hvorvidt enhver aftale mellem Det Forenede Kongeriges regering og Det Europæiske Råd skal ratificeres. Hvis der ikke fremsættes noget andet forslag, vil det forhold, at der stemmes imod ratificering, medføre, at Det Forenede Kongerige forlader Den Europæiske Union den 29. marts 2019.

[10] Ved kendelse med ledsagende begrundelser [udelades] [[http://www.bailii.org/scot/cases/ScotCS/2018/\[2018\]_CSIH_62.html](http://www.bailii.org/scot/cases/ScotCS/2018/[2018]_CSIH_62.html)] af 21. september 2018 gav denne ret tilladelse til kære (appel) af Lord Ordinarys kendelse og tog sagsøgernes begæring om en præjudiciel forelæggelse i henhold til artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde til følge. Karakteren af dommernes argumenter og synspunkter i denne henseende fremgår af kendelsens begrundelser. I korte træk fandt denne ret, at det hverken var akademisk eller for tidligt at rejse spørgsmålet, om der foreligger en retlig beføjelse til ensidigt at trække meddelelsen tilbage og at forblive i Den Europæiske Union. Retten fandt, at spørgsmålet giver anledning til tvivl. Svaret vil indebære en afklaring af de alternativer, parlamentsmedlemmerne vælger mellem, når de afgiver deres stemme. Uanset interessen for medlemmer af det skotske parlament og medlemmer af Europa-Parlamentet har medlemmer af Det Forenede Kongeriges parlament en interesse i, at dette spørgsmål bliver afgjort.

Begrundelse for forelæggelsen

[11] Denne ret er blevet forelagt spørgsmålet, »hvorvidt, hvornår og hvordan meddelelsen [...] ensidigt kan trækkes tilbage« inden udløbet af fristen på to år i henhold til artikel 50. Sagsøgerne har gjort gældende, at EU-retten i det mindste indtil den 29. marts 2019 ikke udelukker, at Det Forenede Kongerige træffer en ensidig beslutning i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser om at forblive medlem af Den Europæiske Union ved at trække meddelelsen i henhold til artikel 50 tilbage i god tro. Det Forenede Kongeriges regering har fastholdt, at spørgsmålet er hypotetisk og akademisk, henset til Det Forenede Kongeriges regerings erklærede standpunkt, hvorefter meddelelsen ikke vil blive trukket tilbage. [org. s. 3]

[12] Spørgsmålet, hvorvidt og i givet fald hvornår og hvordan meddelelsen ensidigt kan trækkes tilbage, kan kun besvares endeligt af EU-Domstolen. Af denne grund har parterne ikke adspurgt denne ret om den korrekte fortolkning af artikel 50, og retten har derfor ikke givet noget synspunkt til kende med hensyn til denne fortolkning. Et svar fra EU-Domstolen er en forudsætning for, at denne ret kan foretage den konstatering, som der er nedlagt påstand om. Under disse omstændigheder er en anmodning om præjudiciel afgørelse til EU-Domstolen i henhold til artikel 267 TEUF efter denne rets opfattelse »nødvendig«.

[13] Den Europæiske Unions Domstol forelægges derfor følgende spørgsmål til præjudiciel afgørelse:

»I en situation, hvor en medlemsstat i overensstemmelse med artikel 50 i traktaten om Den Europæiske Union har meddelt Det Europæiske Råd, at den har besluttet at udtræde af Den Europæiske Union, tillader EU-retten da, at denne meddelelse ensidigt trækkes tilbage af den meddelende medlemsstat, og i givet fald på hvilke betingelser og med hvilken virkning for medlemsstatens forbliven i Den Europæiske Union?«

Anmodning om anvendelse af en fremskyndet procedure i henhold til procesreglementets artikel 105, stk. 1

[14] I lyset af spørgsmålets hastende karakter, henset til fristen på to år i henhold til artikel 50 i traktaten om Den Europæiske Union og den parlamentariske behandling og afstemning, der skal finde sted i god tid før den 29. marts 2019, anmodes præsidenten om at undergive denne anmodning om præjudiciel afgørelse en fremskyndet procedure i henhold til procesreglementets artikel 105, stk. 1.

Den 3. oktober 2018.

CJM Sutherland

The Rt Hon Lord Carloway

Lord President of the Court of Session

[org. s. 4]